

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/86/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5915200715
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5915200715.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Jozefa Turzu a JUDr. Ladislava Mejštríka, v právnej veci navrhovateľky: M. K., nar. XX.XX.XXXX, bydliskom Q. XXXX/X, O. H., proti odporcom: v rade 1/ BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 36432105, zastúpenému JUDr. Veronikou Kubrikovou, PhD., advokátkou so sídlom Martinčekova 13, Bratislava, IČO: 42 174 716, v rade 2/ Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, v rade 3/ X. K., nar. XX.X.XXXX, bytom O. H., adresa na preberania zásielok, I. XXX, J., v konaní o určenie čiastočnej neplatnosti právneho úkonu a vydanie bezdôvodného obohatenia, na odvolanie odporcu v rade 1/ proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok, č. k. 5C/41/2015-121 zo dňa 21.12.2015 v spojení s opravným uznesením č.k. 5C/41/2015-152 zo dňa 21.1.2016, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd určil úverovú zmluvu zo dňa 15.3.2007 č. 000312311010307 za čiastočne neplatnú, a to v bode 6 tejto zmluvy. Odporcovi v rade 1/ uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke bezdôvodné obohatenia vo výške 177,10 eur, rozhodnutie o trovách si vyhradil na čas po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy obsiahnutá v čl. II bod 6 zmluvy o spotrebnom úvere nie je platným právnym úkonom. Neboli preukázané podmienky vyžadované zákonom na uzavretie platného právneho úkonu (prejav vôle navrhovateľky pri uzatváraní zmluvy smeroval k inému následku, než uzatvoreniu dohody o zrážkach zo mzdy). Zároveň dohoda neobsahuje označenie platiteľa mzdy ako základnú náležitosť takéhoto právneho úkonu. Vzhľadom na čiastočnú neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy dospel k záveru, že vykonané zrážky vo výške 177,10 eur poukázané odporcovi v rade 1/ predstavujú jeho bezdôvodné obohatenie, ktoré je povinný vydať. Pokiaľ išlo o trovy konania, rozhodol s poukazom na ust. § 151 ods. 3 O.s.p. a vyhradil si samotné rozhodnutie o trovách na čas po právoplatnosti rozsudku.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie odporca v rade 1/. Mal za to, že súd sa vo svojom rozhodnutí uspokojil len s tvrdeniami navrhovateľky, pričom žiadnym spôsobom sa nevysporiadal s jeho tvrdeniami. S poukazom na judikatúru NS SR, ÚS SR a ESlP uviedol, že z tohto dôvodu je rozhodnutie prvostupňového súdu nedostatočne odôvodnené, arbitrálne. Rovnako s poukazom na rozsiahlu judikatúru mal za to, že súd nevykonal dôkazy ním navrhnuté, a preto je jeho rozhodnutie svojvoľné. Zásada voľného hodnotenia dôkazov v žiadnom prípade neznamená svojvoľu. Súd sa musí vysporiadať s otázkou, ktoré skutočnosti boli podkladom pre samotné rozhodnutie, ako zhodnotil dôkazy vrátane odôvodnenia príčin, pre ktoré neboli dôkazy vykonané. Navrhovateľka nepredložila súdu žiadne relevantné dôkazy, na základe ktorých by bolo preukázané, že zákonný zabezpečovací inštitút,

ktorým je dohoda o zrážkach zo mzdy, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Súd sa nedôsledne zaoberal aj námietkou odporcu v rade 1/, v ktorej uviedol, že nie je pasívne legitimovaný, nakoľko nie je nositeľom hmotnoprávnych práv, či povinností zo zmluvy. Pokiaľ išlo o bezdôvodné obohatenie mal za to, že v žiadnom prípade nemôže byť požadovaná uvedená suma, nakoľko táto suma bola poskytnutá na úhradu ich platného záväzku, ktorú neuhradili riadne a včas. Je zrejmé, že hlavný záväzok naďalej trvá. Skutočnosť, že došlo k určaniu neplatnosti jednej zo zmluvných podmienok, nespôsobuje neplatnosť samotnej zmluvy o úvere, ako právneho úkonu, na základe ktorého je navrhovateľka povinná vrátiť poskytnuté prostriedky. Zo zmluvy nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú ustanovuje zákon. Plnenie poskytnuté odporcovi nemožno považovať za plnenie bez právneho dôvodu. Odporcovi v rade 1/ mala byť odňatá možnosť konať pred súdom a porušená zásada rovnosti sporových strán, keď mu nebolo doručené vyjadrenie odporcu v rade 2/. Zmluva, ktorej obsahom je aj dohoda o zrážkach zo mzdy, má písomnú formu, a preto nie je možné neplatnosť dohody, na základe tejto skutočnosti namietat. Je to inštitút práva, ktorý má v prvom rade zabezpečovací charakter a v žiadnom prípade nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, alternatívne rozsudok zrušiť a konanie zastaviť.

K podanému odvolaniu sa vyjadrila navrhovateľka, ktorá žiadala rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. tento rozsudok podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci v tejto časti, sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 219 ods. 2 O.s.p.), keďže ani zo strany účastníkov neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal prvostupňový súd v dôvodoch napadnutého rozhodnutia.

Na doplnenie považoval krajský súd za potrebné vyjadriť sa k argumentom vyjadreným v podanom odvolaní.

Z predloženej zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru zo dňa 15.3.2007 č. 000312311010307 možno ustáliť, že niet pochyb o tom, že na jej základe odporca v rade 2/ poskytol navrhovateľke úver. Touto zmluvou však v ďalšom vopred vnútil navrhovateľke aj iný úkon než iba ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jej záujmu. Ako to vyplýva zo zmluvy, sa konajúca osoba - navrhovateľka súčasne jedným a tým istým podpisom na predmetnej listine podpísala aj pod tú časť, ktorou malo dôjsť k dohode o zrážkach zo mzdy. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že navrhovateľka žiadnym spôsobom nebola osobitne oboznámená zo strany odporcu v rade 2/ o forme tohto zabezpečovacieho inštitútu, ani o jeho následkoch. Ako sama uviedla, pokiaľ by ju banka bola oboznámila s následkami, nebola by súhlasila. Tak sa dá usudzovať nedostatok vôle konajúcej osoby - spotrebiteľa - navrhovateľky vstúpiť do dohody o zrážkach zo mzdy s odporcom v rade 2/.

V danej súvislosti súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. januára 2013, sp. zn. 6 M Cdo 9/2012, kde práve bolo poukazované, že rešpektovanie princípu „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov reality praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odporuje požiadavka na podrobnej (až detailnej) znalosti právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti, mu nemôže byť na ujmu.

Súd poukazuje aj na zrejмый nedostatok slobodnej, určitej a vážnej vôle navrhovateľky s dohodou o zrážkach zo mzdy, ktorá v texte odkazuje na ustanovenie § 551 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu, pokiaľ išlo o neplatnosť takéhoto úkonu s poukazom na ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu aj v otázke posúdenia bezdôvodného obohatenia. Správne súd poukázal na ust. § 5a zákona č. 250/2007 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (pre toto ustanovenie nebolo zavedené ani osobitné prechodné ustanovenie, ktoré by účinky posúvalo na veci rozhodované po účinnosti predmetnej právnej úpravy), nakoľko je neprípustné aj splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Vzhľadom na to, že navrhovateľka nebola poučená o týchto dôsledkoch a dohoda nebola uzavretá vo forme osobitnej listiny, a ani ju nemala možnosť odmietnuť, nie je možné poskytnúť na jej základe žiadne plnenie. Na základe uvedeného potom aj prvostupňový súd správne dospel k záveru, že odporca v rade 1/ sa bezdôvodne obohatil na úkor navrhovateľky, a preto je to on, kto je povinný tieto prostriedky vrátiť.

Otázka pasívnej legitímácie bola riešená aj prvostupňovým súdom a odvolací súd iba dodáva, že navrhovateľka žalovala viaceré nároky, a potom je aj odporca v rade 1/ pasívne legitímovaný v konaní, nakoľko to bol práve on, kto sa na úkor navrhovateľky bezdôvodne obohatil.

Pokiaľ odvolateľ namietal, že neboli vykonané dôkazy, ktoré navrhol, je nutné zdôrazniť, že súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. V danej veci boli vykonané dôkazy, ktoré jednoznačne doviedli súd prvé stupňa ku konečnému záveru, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje. Súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Prvostupňový súd je vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné a jeho argumenty podporujú príslušný záver o neodôvodnenosti nároku navrhovateľky. Rozhodnutie prvostupňového súdu je presvedčivé, premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís prvostupňový súd dospel, sú pre právnickú ale i laickú verejnosť prijateľné, racionálne a aj spravodlivé.

Vzhľadom na vyššie uvedené bol odvolací súd toho názoru, že okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, stotožnil sa s jeho skutkovým a právnym záverom a rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p.. Z týchto dôvodov rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, nakoľko v zmysle ust. § 224 ods. 4 O.s.p. o nich rozhodne prvostupňový súd.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.